

FIŞA DISCIPLINEI

Fenomenologie și Teologie (în engleză)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca					
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă					
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă					
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)					
1.5. Ciclul de studii	Masterat					
1.6. Programul de studii / Calificarea	Masterat de cercetare avansată în teologia ortodoxă și studii religioase					
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență					

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Fenomenologie și teologie					Codul disciplinei	OME9026
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Nicolae Turcan						
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Nicolae Turcan						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					9
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					35
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					94
3.8. Total ore pe semestru					150
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul.
4.2. de competențe	Nivel de limbă engleză B1/B2, conform Common European Framework of Reference for Languages

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

<p><i>Aplică principiile etice și integrității științifice în activitățile de cercetare</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Aplică principiile etice fundamentale și legislația în domeniul cercetării științifice, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de integritatea cercetării. Efectuează, revizuește sau raportează cercetări, evitând comportamentele greșite, cum ar fi fabricarea, falsificarea și plagiatul <p><i>Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Redactează și editează texte științifice, academice sau tehnice pe diferite teme <p><i>Gestionează dezvoltarea profesională personală</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Își asumă responsabilitatea pentru învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea profesională continuă
• Se implică în activități de învățare pentru a sprijini și actualiza competențele profesionale
• Identifică domeniile prioritare pentru dezvoltarea profesională pe baza unei reflecții cu privire la propria practică și prin contactul cu omologii și cu părțile interesate <p><i>Îndrumă oameni</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Îndrumă oamenii oferindu-le sprijin emoțional, împărtășind experiențe și oferind sfaturi persoanei pentru a o ajuta în dezvoltarea personală, precum și adaptând sprijinul la nevoile specifice ale persoanei și acordând atenție solicitărilor și așteptărilor acesteia <p><i>Efectuează cercetare științifică</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea, îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode și tehnici științifice <p><i>Aplică metode științifice</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Aplică metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare <p><i>Stabilește relații de colaborare</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă
• Facilitează o relație de colaborare pozitivă, durabilă, între cele două părți <p><i>Interpretează texte religioase</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Interpretează conținutul și mesajele textelor religioase pentru a se dezvolta spiritual și pentru a-i ajuta pe ceilalți în dezvoltarea spirituală, pentru a aplica pasajele și mesajele corespunzătoare în timpul slujbelor și al ceremoniilor sau în scopuri de educație teologică <p><i>Efectuează misiuni religioase</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Efectuează misiuni, dezvoltate într-un context religios, în țări străine pentru acordarea ajutor și desfășurarea de activități de caritate, pentru a-i învăța pe localnici despre religie și pentru a înființa organizații religioase în zona misiunii <p><i>Reprezintă organizația</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Acționează în calitate de reprezentant al instituției, al societății sau al organizației în raport cu lumea exterioară <p><i>Publică lucrări de cercetare academice</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Întreprinde activități de cercetare academică la o universitate, la un colegiu sau pe cont propriu, în domeniu sau de specialitate, și publică rezultatele acestora în cărți sau reviste academice, cu scopul de a contribui la domeniul sau de specialitate și de a obține acreditare academică personală
• Sintetizează informații
• Citește, interpretează și rezumă în mod critic informații noi și complexe din diverse surse <p><i>Interactivează profesional în mediile de cercetare și profesionale</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate
• Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional <p><i>Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Descoperă și dezvoltă o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva
• Evaluatează consecințele morale și etice ale acțiunilor
• Actionează în conformitate cu valorile etice și religioase
• Aplică o școală filosofică de gândire <p><i>Gândește analitic</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Aplică gândirea logică
• Dezvoltă o abordare analitică
• Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor <p><i>Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Susține diversitatea culturală
--

	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite
Competențe transversale	<p><i>Aplicarea de cunoștințe de filozofie, etică și religie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentul va fi capabil să descopere și să dezvolte o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase • Studentul va fi capabil să aplique o școală filozofică de gândire <p><i>Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Susține diversitatea culturală • Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite <p><i>Gândește analitic</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplică gândirea logică • Dezvoltă o abordare analitică • Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor

7. Obiectivele disciplinei (reiese din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • să înțeleagă dialogul contemporan dintre fenomenologie și teologie
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • să familiarizeze studentul cu textele filosofice și cu normele elementare de lectură și interpretare a acestora; • să înțeleagă principalele teme și concepte filosofice implicate în dialogul contemporan dintre teologie și filosofie, în special fenomenologia; • să cunoască influența Părintilor Bisericii asupra turnurii teologice a fenomenologiei; • să înțeleagă consecințele apologetice ale noilor mișcări fenomenologice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere la un dialog contemporan: fenomenologie și teologie / Introduction to a contemporary dialogue: phenomenology and theology	prelegere, dezbatere, discuții	
2. Teo-fenomenologia chemării religioase / Theo-phenomenology of religious call	prelegere, dezbatere, discuții	
3. Adevărul între fenomenologie și teologie / Truth between phenomenology and theology	prelegere, dezbatere, discuții	
4. Rugăciunea / Prayer	prelegere, dezbatere, discuții	
5. Credința ca experiență I / Faith as Experience I	prelegere, dezbatere, discuții	
6. Credința ca experiență II / Faith as Experience II	prelegere, dezbatere, discuții	

7. Discernământul duhovnicesc / Spiritual Discernment	prelegere,dezbatere, discuții	
8. Timp și eshatologie / Time and eschatology	prelegere,dezbatere, discuții	
9. Moartea / Death	prelegere,dezbatere, discuții	
10. Discursul absolut I / The absolute discourse I	prelegere,dezbatere, discuții	
11. Discursul absolut II / The absolute discourse II	prelegere,dezbatere, discuții	
12. Dragostea I / Love I	prelegere,dezbatere, discuții	
13. Dragostea II / Love II	prelegere,dezbatere, discuții	
14. Concluzii: fenomenologia și teologia ortodoxă contemporană / Conclusions: phenomenology and contemporary orthodox theology	prelegere,dezbatere, discuții	

Bibliografie

1. Bovell, Carlos R. "Husserl's Phenomenological Reduction and the Exclusion of God." *Westminster Theological Journal* 69 (Spring 2007 2007): 87-93.
2. Caputo, John D. *The Mystical Element in Heidegger's Thought*. New York: Fordham University Press, 1986. 1978, Ohio University Press.
3. DeRoo, Neal, and John Panteleimon Manoussakis, eds. *Phenomenology and Eschatology: Not yet in the Now*, Ashgate New Critical Thinking in Religion, Theology, and Biblical Studies. Farnham, England ; Burlington, VT: Ashgate, 2009.
4. Gschwandtner, Christina Maria. *Postmodern Apologetics?: Arguments for God in Contemporary Philosophy*. Perspectives in Continental Philosophy. New York: Fordham Univ. Press, 2013.
5. Gschwandtner, Christina M. *Marion and Theology*. New York: Bloomsbury T&T Clark, 2016.
6. ———. *Welcoming Finitude: Toward a Phenomenology of Orthodox Liturgy*. New York: Fordham University Press, 2019.
7. Moran, Dermot. *Introduction to Phenomenology*. London; New York: Routledge, 2000.
8. Schrijvers, Joeri. "Jean-Yves Lacoste: A Phenomenology of Liturgy*." *The Heythrop Journal* 46, no. 3 (July 1, 2005 2005): 314-33. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2265.2005.00263.x>.
9. ———. *Ontotheological Turnings?: The Descentring of the Modern Subject in Recent French Phenomenology*. Suny Series in Theology and Continental Thought. New York: State University of New York Press, 2011.
10. ———. *An Introduction to Jean-Yves Lacoste*. Ashgate Studies in Theology, Imagination and the Arts. Burlington, VT: Routledge, 2012.
11. Sokolowski, Robert. *Introduction to Phenomenology*. Cambridge University Press, 2000.
12. Turcan, Nicolae. *Apologia După Sfârșitul Metafizicii. Teologie și Fenomenologie La Jean-Luc Marion*. București: Eikon, 2016.
13. ———. "Religious Call in Eastern Orthodox Spirituality: A Theo-Phenomenological Approach." *Religions* 11, no. 12 (2020): 653. <https://doi.org/10.3390/rel11120653>.
14. ———. "Memento Mori as Repetition of Finitude: Death Beyond Heidegger and Levinas." *Diakrisis Yearbook of Theology and Philosophy* 4 (2021): 29–37. <https://doi.org/10.24193/diakrisis.2021.2>.
15. ———. "Liturgy and Apophaticism." *Religions* 12, no. 9 (2021): 721 721. <https://doi.org/10.3390/rel12090721>.
16. Wardley, Kenneth Jason. *Praying to a French God: The Theology of Jean-Yves Lacoste*. Intensities: Contemporary Continental Philosophy of Religion. Burlington, VT: Routledge, 2014.
17. Zahavi, Dan. *The Oxford Handbook of Contemporary Phenomenology*. Oxford: Oxford University Press, 2012.
18. ———. *Phenomenology: The Basics*. London and New York: Routledge, 2019.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Husserl, Edmund. <i>Cartesian Meditations: An Introduction to Phenomenology</i> . Translated by Dorion Cairns. Dordrecht: Springer, 1960, pp. 1–26.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
2. Emmanuel Lévinas. <i>Of God Who Comes to Mind</i> . Translated by Bettina Bergo. Stanford: Stanford University Press, 1998, pp. 55–78.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
3. Heidegger, Martin. <i>Identity and Difference</i> . Translated by Joan Stambaugh. Chicago: University of Chicago Press, 2002, pp. 42–74.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
4. Marion, Jean-Luc. <i>The Visible and the Revealed</i> . Translated by Christina M. Gschwandtner. Perspectives in Continental	discuție colectivă, lucru individual asistat	

Philosophy. New York: Fordham University Press, 2008, pp. 18–48.		
5. Marion, Jean-Luc. <i>God without Being. Hors-Texte</i> . Translated by Thomas A. Carlson. Religion and Postmodernism. Chicago/London: The University of Chicago Press, 1991.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
6. Levinas, Emmanuel. <i>Totality and Infinity: An Essay on Exteriority</i> . Translated by Alphonso Lingis. The Hague: Martinus Nijhoff Publishers, 1979.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
7. Lacoste, Jean-Yves. <i>The Appearing of God</i> . Translated by Oliver O'Donovan. Oxford: Oxford Scholarship Online, 2018.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
8. Falque, Emmanuel. "The Extra-Phenomenal." <i>Diakrisis Yearbook of Theology and Philosophy</i> 1 (2018): 9-28. https://doi.org/10.24193/diakrisis.2018.1 .	discuție colectivă, lucru individual asistat	
9. Heidegger, Martin, <i>Being and Time</i> , ediție de Dennis J. Schmidt, traducere de Joan Stambaugh, State University of New York Press, New York, 1996.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
10. Gschwandtner, Christina M. <i>Welcoming Finitude: Toward a Phenomenology of Orthodox Liturgy</i> . New York: Fordham University Press, 2019, pp. i-xx.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
11. Lacoste, Jean-Yves, <i>Experience and the Absolute: Disputed Questions on the Humanity of Man</i> , translated by Mark Raftery-Skehan, Fordham University Press, New York, 2004, pp. 40–54 (§§ 16–22).	discuție colectivă, lucru individual asistat	
12. Marion, Jean-Luc, <i>The Idol and Distance: Five studies</i> (Perspectives in continental philosophy), Fordham University Press, New York, 2001, pp. 139–195.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
13. Marion, Jean-Luc. <i>The Erotic Phenomenon</i> . Translated by Stephen E. Lewis. Chicago: The University of Chicago Press, 2007.	discuție colectivă, lucru individual asistat	
14. Yannaras, Christos. <i>Person and Eros</i> . Translated by Norman Russell. Brookline: Holy Cross Orthodox Press, 2007.	discuție colectivă, lucru individual asistat	

Bibliografie

1. Falque, Emmanuel. "The Extra-Phenomenal." *Diakrisis Yearbook of Theology and Philosophy* 1 (2018): 9-28. <https://doi.org/10.24193/diakrisis.2018.1>.
2. Gschwandtner, Christina M. *Welcoming Finitude: Toward a Phenomenology of Orthodox Liturgy*. New York: Fordham University Press, 2019.
3. Heidegger, Martin. *Identity and Difference*. Translated by Joan Stambaugh. Chicago: University of Chicago Press, 2002.
4. Husserl, Edmund. *Cartesian Meditations: An Introduction to Phenomenology*. Translated by Dorion Cairns. Dordrecht: Springer, 1960.
5. Lacoste, Jean-Yves. *The Appearing of God*. Translated by Oliver O'Donovan. Oxford: Oxford Scholarship Online, 2018.
6. Levinas, Emmanuel. *Totality and Infinity: An Essay on Exteriority*. Translated by Alphonso Lingis. The Hague: Martinus Nijhoff Publishers, 1979.
7. Lévinas, Emmanuel. *Of God Who Comes to Mind*. Translated by Bettina Bergo. Stanford: Stanford University Press, 1998.
8. Marion, Jean-Luc. *God without Being. Hors-Texte*. Translated by Thomas A. Carlson. Religion and Postmodernism. Chicago/London: The University of Chicago Press, 1991.
9. ——. *The Visible and the Revealed*. Translated by Christina M. Gschwandtner. Perspectives in Continental Philosophy. New York: Fordham University Press, 2008.
10. Yannaras, Christos. *Person and Eros*. Translated by Norman Russell. Brookline: Holy Cross Orthodox Press, 2007.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul permite studenților să participe la dialogul cultural despre filosofia și teologia contemporană și, de asemenea, să se angajeze în dialogul interconfesional și interreligios în limba engleză. / The course enables students to participate in cultural dialogue about contemporary philosophy and theology and also to engage in interfaith and interreligious dialogue in English.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală	
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris	60 %	
		Din oficiu	10 %	
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	Participare activă	30 %	
	Activitate la seminar	Susținerea unei prezentări de text		
10.6 Standard minim de performanță				
<ul style="list-style-type: none"> • Studentul obține la examenul scris și la seminar un punctaj de trecere.				

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
3 aprilie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".